

Събиране на доказателства чрез видеоконферентна връзка - Румъния

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Възможно ли е доказателства да бъдат събирани чрез видеоконференция при участието на съд в молещата държава-членка или директно от съд на тази държава-членка? Ако да, какви са съответните национални процедури или закони, които се прилагат?
- 2 Има ли ограничения относно вида на лицата, които могат да се изслушват чрез видеоконференция — става ли например въпрос само за свидетели, или по този начин може да бъдат изслушани и други, като вещи лица и страни?
- 3 Какви ограничения, ако има такива, съществуват относно вида на доказателствата, които може да се събират чрез видеоконференция?
- 4 Има ли ограничения относно това къде трябва да бъде изслушано лицето чрез видеоконференция — трябва ли например това да стане в съда?
- 5 Разрешен ли е записът на изслушванията чрез видеоконференция и, ако е така, има ли на разположение необходимата апаратура за това?
- 6 На какъв език трябва да се извърши изслушването: а) когато исканията са направени в съответствие с членове 10 до 12; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с член 17?
- 7 Ако са нужни устни преводачи, кой отговаря за тяхното осигуряване и при двата вида изслушване и къде трябва да се намират те?
- 8 Каква процедура се прилага за подготовката на изслушването и за уведомяването на подлежащото на изслушване лице за времето и мястото? Колко време се предоставя при подготовката на датата на изслушване, за да се даде възможност на лицето да получи достатъчно информация?
- 9 Какви разходи се полагат при използването на видеоконференция и как трябва да бъдат заплатени те?
- 10 Какви изисквания, ако има такива, съществуват като гаранция за това, че лицето, което е директно изслушвано от молещия съд, е било уведомено, че това ще стане на доброволна основа?
- 11 Каква процедура съществува за проверка на самоличността на лицето, което ще бъде изслушано?
- 12 Какви изисквания за полагане на клетва се прилагат и каква информация е необходима от молещия съд, когато се изисква клетва при директно събиране на доказателства в съответствие с член 17?
- 13 Какви мерки се вземат, за да се гарантира, че на мястото на видеоконференцията има лице за контакт, с което молещият съд може да осъществи връзка, и лице, което е на разположение в деня на изслушването като оператор на апаратурата за видеоконференция, както и за отстраняване на евентуални технически проблеми?
- 14 Каква допълнителна информация се изисква от молещия съд, ако изобщо се изисква такава?

1 Възможно ли е доказателства да бъдат събирани чрез видеоконференция при участието на съд в молещата държава-членка или директно от съд на тази държава-членка? Ако да, какви са съответните национални процедури или закони, които се прилагат?

Да. В този случай се прилага Закон № 189/2003 относно международната правна помощ по граждански и търговски дела, и по-специално член 25, параграфи 1 и 3 и член 35, параграф 3 от него.

Сезираният румънски съдебен орган може, по искане на молещия съдебен орган, да обмисли използването на специална процедура, при условие че това не е в противоречие с румънското право. Румънският съд уведомява молещия съдебен орган за датата и мястото на изпълнение на съдебната поръчка и може да разреши участието на чуждестранни магистрати. Съгласно член 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. Министерството на правосъдието изпълнява задължения, свързани с вземането на решения относно искания, подадени в съответствие с член 17 от този Регламент.

Видеоконференцията следва да се проведе в присъствието на съдията от районния съд, в рамките на чиято компетентност ще се събират доказателствата, като когато е необходимо, съдията може да бъде подпомаган от устен преводач. Съдията трябва да провери самоличността на лицето, което ще бъде разпитано, и трябва да гарантира спазването на основните принципи на румънското право.

2 Има ли ограничения относно вида на лицата, които могат да се изслушват чрез видеоконференция — става ли например въпрос само за свидетели, или по този начин може за бъдат изслушани и други, като вещи лица и страни?

Не. Процедурата относно съдебните поръчки позволява разпитите на свидетели или други засегнати лица (член 17 от Закон № 189/2003 относно международната правна помощ по граждански и търговски дела).

Въпреки това, съгласно член 26, параграф 2 от Закон № 189/2003 относно международната правна помощ по граждански и търговски дела, изпълнението на съдебната поръчка може да бъде отказано, ако лицето, което трябва да бъде разпитано, не може да даде показания поради наличието на някакви забрани съгласно румънското право или когато документите, които трябва да бъдат предадени или разгледани, не могат да бъдат разпространявани.

Освен това съгласно членове 315, 316 и 317 от новия Граждански процесуален кодекс следните категории лица не може да бъдат разпитвани като свидетели: роднини и роднини по сватовство до трета степен включително, съпрузи, бивши съпрузи, годеници или лица, живеещи на семейни начала, лица, които са във враждебни отношения или имат особен интерес по отношение на някоя от страните, недееспособни лица, както и лица, осъдени за лъжесвидетелство. Страните обаче могат да се договорят, изрично или мълчаливо, че като свидетели могат да бъдат разпитвани също и следните категории лица: роднини и роднини по сватовство до трета степен включително, съпрузи, бивши съпрузи, годеници или лица, живеещи на семейни начала, лица, които са във враждебни отношения или имат особен интерес по отношение на някоя от страните.

В съдебните дела, свързани с доказване на родствена връзка, развод и други семейни отношения, роднини и роднини по сватовство до трета степен включително също могат да бъдат разпитвани, с изключение на роднини по низходяща линия.

Следните категории лица са освободени от задължението да свидетелстват:

1. църковнослужители, лекари, фармацевти, адвокати, нотариуси, съдебни изпълнители, медиатори, акушерки и медицински сестри, както и всички други лица, които са обвързани по закон със задължение за поверителност или професионална тайна относно факти, с които са се запознали при работата си или в хода на своята професионална дейност, дори когато са прекратили дейността си;
2. съдии, прокурори и държавни служители, дори след като са престанали да изпълняват задълженията си, във връзка с тайни обстоятелства, които са узнали по време на изпълнението на своята служба;
3. лица, които биха могли чрез своите отговори да изложат себе си, свои роднини или роднини по сватовство до трета степен, или своите съпрузи, бивши съпрузи, годеници или лица, с които живеят на семейни начала, на наказателна санкция или обществено неодобрение.

Тези лица, с изключение на църковнослужителите, могат обаче да свидетелстват, ако бъдат освободени от задължението за поверителност или професионална тайна от заинтересованата от опазването на тайната страна, освен ако законът не предвижда друго. Съдиите, прокурорите и държавните служители също могат да свидетелстват, ако органът или институцията, в които работят или са работили, в зависимост от обстоятелствата, дадат одобрение за това.

3 Какви ограничения, ако има такива, съществуват относно вида на доказателствата, които може да се събират чрез видеоконференция?

Не, няма такива ограничения. Съгласно член 17 от Закон № 189/2003 относно международната правна помощ по граждански и търговски дела процедурата относно съдебните поръчки позволява разпитите на свидетели или други засегнати лица, получаването на документи, изготвянето на становища на вещи лица и извършването на разследване, както и получаването на други необходими документи или информация за разрешаването на конкретно дело.

4 Има ли ограничения относно това къде трябва да бъде изслушано лицето чрез видеоконференция — трябва ли например това да стане в съда?

Не, няма такива ограничения. При все това, съгласно член 16, член 261, параграф 1 и член 314 от новия Граждански процесуален кодекс, доказателствата се събират от съда, който води делото. Ако по обективни причини доказателствата могат да бъдат събирани само извън мястото, където се намира седалището на съда, доказателства могат да бъдат събирани чрез съдебна поръчка от съд на същото ниво или дори от съд на по-ниска инстанция, ако на въпросното място няма съд на същото ниво. Замоленият по силата на процедурата относно съдебните поръчки съд събира доказателствата в присъствието на страните или дори в тяхно отсъствие, при условие че те са били законно призовани, и има същите

задължения като сезирания съд по отношение на процедурата, която трябва да бъде следвана. В същото време свидетел, който поради болест или друга сериозна пречка не може да се яви пред съда, може да бъде разпитан от мястото, но което се намира, при изпълнение на процедурата за призоваване на страните.

5 Разрешен ли е записът на изслушванията чрез видеоконференция и, ако е така, има ли на разположение необходимата апаратура за това?

Да, разрешен е съгласно член 13 от Закон № 304/2004 относно организацията на работата на съда, преиздаден.

6 На какъв език трябва да се извърши изслушването: а) когато исканията са направени в съответствие с членове 10 до 12; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с член 17?

а) На румънски език.

б) На румънски език, тъй като замоленият румънски съд следва да изготви доклад за разпита, в който са отбелязани датата и мястото на разпита, самоличността на разпитаното лице, информацията относно полагането на клетвата, техническите условия, при които се е провел разпита и т.н.

7 Ако са нужни устни преводачи, кой отговаря за тяхното осигуряване и при двата вида изслушване и къде трябва да се намират те?

Замоленият съд отговаря за осигуряването на устни преводачи в съответствие с член 27 от Закон № 189/2003 относно международната правна помощ по граждански и търговски дела. Замоленият румънски съд може да улесни, когато е приложимо, достъпа до устни преводачи от Румъния, като предостави на молещия съд списък с устни преводачи.

8 Каква процедура се прилага за подготовката на изслушването и за уведомяването на подлежащото на изслушване лице за времето и мястото? Колко време се предоставя при подготовката на датата на изслушване, за да се даде възможност на лицето да получи достатъчно информация?

Най-малко един месец и не повече от три месеца.

В този случай се прилага Закон № 189/2003 относно международната правна помощ по граждански и търговски дела, и по-специално член 25, параграф 3. Румънският съд уведомява молещия съдебен орган за датата и мястото на изпълнение на съдебната поръчка. В съответствие с член 261, параграф 4 от новия Граждански процесуален кодекс замоленият по силата на процедурата относно съдебните поръчки съд събира доказателствата в присъствието на страните или дори в тяхно отсъствие, при условие, че те са били законно призовани, и има същите задължения като сезирания съд по отношение на процедурата, която трябва да бъде следвана.

Въпреки това, предвид наличието на две процедури, включващи чуждестранни органи (комуникацията в хода на събирането на доказателства), считаме, че на практика срокът следва да е най-малко един месец и не повече от три месеца, при спазване на съществуващите разпоредби относно:

- изпълнението на искането за връчване, установено в Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета, той следва по-специално да включва поне едномесечния срок, необходим за действителното изпълнение на искането за връчване чрез препоръчано писмо с обратна разписка;

- задължението на молещия съд да отговори на исканията на замоления съд относно предоставянето на допълнителна информация или заплащането на аванс/депозит и т.н., както е посочено в Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела.

Причините за това биха били свързани със сроковете, предвидени за евентуални преводи на кореспонденцията с молещия съд или със свидетеля, или сроковете, предвидени за доставяне на пратки в чужбина, високото съдебно натоварване и, не на последно място, — планирането на графика на видеоконференцията.

9 Какви разходи се полагат при използването на видеоконференция и как трябва да бъдат заплатени те?

Приблизителният размер на разходите не може да бъде даден, защото те са различни в зависимост от сроковете и държавата. Тези разходи следва да се заплатят по банков път на сметката на апелативния съд в качеството му на оправомощен орган от втора степен или по сметката на районния съд в качеството му на оправомощен орган от трета степен. Разходите, свързани с видеоконферентната връзка, с осъществяването на връзката в молещата държава, с

възнаграждението на устните преводачи, обезщетенията на свидетели и вещи лица и пътническите разноски в замолената държава, се възстановяват на румънския замолен съд от чуждестранния молещ съд.

10 Какви изисквания, ако има такива, съществуват като гаранция за това, че лицето, което е директно изслушвано от молещия съд, е било уведомено, че това ще стане на доброволна основа?

Подлежащото на разпит лице следва да бъде призовано в съответствие и с приложимите разпоредби на новия Граждански процесуален кодекс на Румъния. Лицето следва да бъде уведомено, че разпитът ще се извърши на доброволна основа, в призовката, издадена от замоления румънски съд въз основа на решението, с което се одобрява събирането на доказателствата от молещия съд, или в друг документ.

Съгласно член 261, параграф 4 от новия Граждански процесуален кодекс замоленият по силата на процедурата относно съдебните поръчки съд събира доказателствата в присъствието на страните или дори в тяхно отсъствие, при условие че те са били законно призовани, и има същите задължения като сезирания съд по отношение на процедурата, която трябва да бъде следвана.

11 Каква процедура съществува за проверка на самоличността на лицето, което ще бъде изслушано?

В съответствие с член 318 от новия Граждански процесуален кодекс преди вземането на показанията председателят на съдебния състав призовава свидетеля да каже своето име и фамилия, професия, местожителство и възраст, да посочи дали е роднина или роднина по сватовство на някоя от страните и ако да, до каква степен, както и дали работи за някоя от страните. След това председателят на съдебния състав напомня на свидетеля задължението му да положи клетва и значението на клетвата.

12 Какви изисквания за полагане на клетва се прилагат и каква информация е необходима от молещия съд, когато се изисква клетва при директно събиране на доказателства в съответствие с член 17?

Съгласно членове 319 и 320 от новия Граждански процесуален кодекс на Румъния преди изслушването свидетелят полага следната клетва: „Заклевам се да казвам истината и да не прикривам нищо от това, което ми е известно. Помогни ми, Господи!“

При полагането на клетвата свидетелят поставя ръката си върху кръст или върху Библията. Що се отнася до божествената сила, цитирана в текста на клетвата, тя се променя в зависимост от религията на свидетеля. Цитираните по-горе разпоредби не са приложими за свидетел, чиято религия е различна от християнската религия.

Свидетел, който не изповядва никаква религия, полага следната клетва: „Заклевам се в своята чест и съвест да казвам истината и да не прикривам нищо от това, което ми е известно“.

Свидетелите, на които съвестта или вярата забранява да положат клетва, произнасят пред съда следния текст: „Обещавам да казвам истината и да не прикривам нищо от това, което ми е известно“.

Грамотните неми и глухонemi лица полагат клетвата, като преписват текста на клетвата и го подписват, лицата с увреден слух произнасят клетвата, а неграмотните лица полагат клетва, като използват знаци с помощта на преводач.

След като свидетелят положи клетвата, председателят на съдебния състав му напомня, че ако не каже истината, ще извърши престъплението лъжесвидетелстване.

Всичко това се отбелязва в писмената декларация.

Деца, които не са навършили 14-годишна възраст и към момента на вземането на показания не са в състояние да вземат решения, могат да бъдат изслушани без клетва и без забрана да направят това, но съдът насочва вниманието им към факта, че трябва да казват истината, и когато оценява показанията им, взема предвид тяхното особено положение.

13 Какви мерки се вземат, за да се гарантира, че на мястото на видеоконференцията има лице за контакт, с което молещият съд може да осъществи връзка, и лице, което е на разположение в деня на изслушването като оператор на апаратурата за видеоконференция, както и за отстраняване на евентуални технически проблеми?

Лицата за контакт може да са ИТ специалистите от апелативните съдилища, секретарят на съда или съдията. Около 144 от 244-те съдилища са оборудвани с техника за видеоконференция. Всяко от тези 144 съдилища разполага с две апаратури за видеоконференция.

14 Каква допълнителна информация се изисква от молещия съд, ако изобщо се изисква такава?

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 23/03/2017